VIII kadencja

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ **Komisji Kultury i Środków Przekazu (nr 4)**

z dnia 10 grudnia 2015 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Kultury i Środków Przekazu (nr 4)

10 grudnia 2015 r.

Komisja Kultury i Środków Przekazu, obradująca pod przewodnictwem posłów: **Piotra Babinetza (PiS)**, zastępcy przewodniczącej Komisji, i **Elżbiety Kruk (PiS)**, przewodniczącej Komisji, przeprowadziła pierwsze czytanie i rozpatrzyła:

– poselski projekt uchwały w 130. rocznicę urodzin Adama Chętnika (druk nr 34),

– poselski projekt uchwały w sprawie ustanowienia roku 2016 Rokiem Adama Chmielowskiego (druk nr 52),

– poselski projekt uchwały w sprawie ustanowienia roku 2016 Rokiem Cichociemnych (druk nr 55),

– poselski projekt uchwały w sprawie ustanowienia 2016 roku – Rokiem Jubileuszu 1050-lecia Chrztu Polski (druk nr 53).

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Joanna Góral** i **Ewa Sarnecka** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych oraz **Łukasz Grabarczyk** i **Dorota Rutkowska-Skwara** – legislatorzy z Biura Legislacyjnego.

Przewodniczący poseł Piotr Babinetz (PiS):

Dzień dobry państwu. Otwieram kolejne posiedzenie Komisji Kultury i Środków Przekazu. Witam obecnych państwa posłów i wszystkich zebranych. Na podstawie listy obecności stwierdzam, że mamy kworum.

Jeśli chodzi o program posiedzenia, to proponuję, aby z uwagi na rozszerzenie dzisiejszego porządku obrad o pierwsze czytanie trzech projektów uchwał dotyczących wyboru patrona na 2016 rok, punkt dotyczący przyjęcia planu pracy przełożyć na następne posiedzenie Komisji. To nie jest jeszcze pilna sprawa, jeżeli chodzi o program pracy na przyszły rok. Czy jest zgoda państwa posłów na to, abyśmy przełożyli ten punkt na następne posiedzenie? Nie ma sprzeciwu, zatem rozumiem, że jest zgoda.

W związku z tym w porządku obrad mamy: pierwsze czytanie poselskiego projektu uchwały w 130. rocznicę urodzin Adama Chętnika, pierwsze czytanie poselskiego projektu uchwały w sprawie ustanowienia roku 2016 Rokiem Adama Chmielowskiego, pierwsze czytanie poselskiego projektu uchwały w sprawie ustanowienia roku 2016 Rokiem Cichociemnych oraz pierwsze czytanie poselskiego projektu uchwały w sprawie ustanowienia roku 2016 Rokiem Jubileuszu 1050-lecia Chrztu Polski. Czy są uwagi do proponowanego nowego porządku obrad? Jeśli nie ma, to przyjmujemy. Dziękuję bardzo.

Przechodzimy do pkt I – pierwszego czytania projektu uchwały z druku nr 34. Proszę bardzo panią poseł Urszulę Pasławską o uzasadnienie projektu uchwały.

Poseł Urszula Pasławska (PSL):

Szanowny panie przewodniczący, Wysoka Komisjo. Mam zaszczyt przedstawić projekt uchwały w sprawie uczczenia 130. rocznicy urodzin Adama Chętnika. Wszyscy członkowie Komisji otrzymali uzasadnienie, życiorys tej postaci.

Jeśli mówić o kulturze kurpiowskiej, jeśli mówić o ludziach pogranicza mazursko-kurpiowskiego, to z całą pewnością właśnie Adam Chętnik wpisuje się w galerię tych najwybitniejszych postaci. Sami Kurpie mówią mi, że jest on najznakomitszym ambasadorem kultury kurpiowskiej. „Popełnił" ponad 100 opracowań na temat kultury kur-

piowskiej, był prekursorem utworzenia pierwszego w Polsce muzeum – skansenu, czyli muzeum na świeżym powietrzu. Na początku XX wieku podobne muzeum funkcjonowało tylko pod Sztokholmem.

Zajmował się nie tylko działalnością kulturalną, o której piszemy w naszym uzasadnieniu. Warto też zwrócić uwagę na jego działalność propaństwową, polityczną. Brał aktywny udział we wsparciu plebiscytu na Warmii i Mazurach w 1920 roku, był uczestnikiem Komitetu Mazurskiego. Jak wielka jest to postać świadczy również fakt, że rok 2015 został uznany przez woj. podlaskie właśnie jako Rok Adama Chętnika. Poprosiłam pana posła Mieczysława Baszkę jako nie członka naszej Komisji, ale posła, który był marszałkiem woj. podlaskiego, o wsparcie tej uchwały i wsparcie uczczenia 130. rocznicy urodzin Adama Chętnika. Jeśli mogę, to bardzo proszę pana posła Baszkę.

Przewodniczący poseł Piotr Babinetz (PiS):

Proszę bardzo.

Poseł Mieczysław Baszko (PSL) – spoza składu Komisji:

Panie przewodniczący, panie i panowie posłowie. W sejmiku woj. podlaskiego jako wicemarszałek i marszałek byłem trzecią kadencję i nie ukrywam, że w zbiorze radnych sejmiku była i jest bardzo silna grupa z regionu łomżyńskiego, byłego woj. łomżyńskiego. W 2014 roku radni podjęli uchwałę o tym, że rok 2015 jest Rokiem Adama Chętnika – przede wszystkim za zasługi narodowe, patriotyczne. Chodzi m.in. o ten plebiscyt, gdy część ziem z Prus udało się przyłączyć do Polski. Chcę podkreślić, że wszyscy radni jednogłośnie poparli tę inicjatywę. Wszyscy w tym uczestniczyliśmy: nasze województwo, warmińsko-mazurskie i mazowieckie, bo też z woj. mazowieckiego. Jest to organizowane przez wnuka Adama Chętnika – pana Jacka. Zawsze chodzi o docenienie walorów patriotycznych i narodowych tej części regionu.

Prosiłbym szanowną Komisję, żeby uczcić tę osobę dla naszego regionu tych trzech województw. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Piotr Babinetz (PiS):

Dziękuję bardzo. Myślę, że nie ma wniosku o odrzucenie tego projektu. W związku z tym otwieramy debatę ogólną. Czy są pytania do pani poseł wnioskodawczyni? Proszę bardzo – pani przewodnicząca.

Poseł Iwona Śledzińska-Katarasińska (PO):

Znowu mamy dwie wersje i nie wiem, która jest czyja. To wszystko by mi nie przeszkadzało, gdyby nie to, że w każdej jest inna data urodzin. Urodził się 18 czy 20 grudnia? Bardzo chciałabym to wiedzieć.

Przewodniczący poseł Piotr Babinetz (PiS):

Proszę bardzo pani poseł. Proszę o wyjaśnienie.

Poseł Urszula Pasławska (PSL):

Powinnam o tym powiedzieć na początku. Rzeczywiście, wkradł się błąd. W uzasadnieniu jest dobrze, w uchwale był błąd. Oczywiście, mówimy o 20 grudnia.

Biuro Legislacyjne przygotowało poprawki językowe, stylistyczne, do których oczywiście przychylamy się z jednoznaczną prośbą, aby zmienić jedno ze zdań: „Był pionierem, a jednocześnie prekursorem badań naukowych nad kulturą kurpiowską” z taką propozycją, aby został zapis: „Był prekursorem badań naukowych nad kulturą kurpiowską”. W tej chwili zgłoszę taką autopoprawkę. Wersja, którą przygotowało Biuro Legislacyjne, jest zaakceptowana…

Przewodniczący poseł Piotr Babinetz (PiS):

Tak, dziękujemy bardzo, ale, pani poseł, w związku z tym pytanie: czy autoprawką przejmuje pani projekt w wersji Biura Legislacyjnego, tak? I jeszcze z jedną autopoprawką zmieniającą jedno ze zdań, tak?

Poseł Urszula Pasławska (PSL):

Tak.

Przewodniczący poseł Piotr Babinetz (PiS):

Ostatecznie pracujemy nad projektem, który – można powiedzieć – wyszedł z Biura Legislacyjnego. Proszę bardzo – Biuro Legislacyjne.

Legislator Łukasz Grabarczyk:

Dziękuję. Panie przewodniczący, szanowna Komisjo, w kwestii wyjaśnienia. Rzeczywiście, przygotowaliśmy poprawkę zawierającą korekty redakcyjno-legislacyjne, które z kolei zostały nam przedstawione przez sejmowych językoznawców. Jeśli chodzi o możliwość przedstawienia tego w formie autopoprawki, to autopoprawkę można przedstawić do momentu rozpoczęcia pierwszego czytania. W związku z tym, by Komisja pracowała nad tekstem, który my przedstawiliśmy, a który również popiera przedstawicielka wnioskodawców, formalnie Komisja powinna zaakceptować ten tekst jak swój. To nie może być autopoprawka tylko poprawka, która powinna uzyskać akceptację Wysokiej Komisji. Dziękuję. Samą autopoprawkę, aby ona weszła jako tekst przedłożenia, można zgłosić tylko do mementu rozpoczęcia pierwszego czytania. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Piotr Babinetz (PiS):

Czy dobrze rozumiemy, że pani poseł może zgłosić ten nowy tekst w formie poprawki i Komisja może przyjąć?

Legislator Łukasz Grabarczyk:

Dokładnie tak.

Przewodniczący poseł Piotr Babinetz (PiS):

Dziękujemy. W takim razie bardzo prosimy panią poseł o takie zadziałanie – z tym poprawionym zdaniem, tak? W razie przyjęcia poprawki pani poseł Pasławskiej tekst uchwały brzmiałby następująco: „Uchwała Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia… 2015 r. w 130. rocznicę urodzin Adama Chętnika. Adam Chętnik był jednym z nielicznych, dla których sprawy kultury ludu kurpiowskiego i młodego pokolenia polskiej wsi stały się w życiu najważniejsze. Najpierw z ogromną determinacją bronił Ojczyzny, a później z entuzjazmem odbudowywał niepodległą Polskę. Był prekursorem badań naukowych nad kulturą kurpiowską. Jako naukowiec i poseł II Rzeczypospolitej Polskiej wniósł duży wkład w zabezpieczenie kultury materialnej regionu kurpiowskiego, tworząc skanseny i instytucje badawcze. W związku z przypadającą w dniu 20 grudnia 2015 r. 130. rocznicą urodzin Adama Chętnika Sejm Rzeczypospolitej Polskiej oddaje hołd temu wybitnemu Polakowi, synowi polskiej wsi, niestrudzonemu obrońcy polskości na Warmii i Mazurach”.

Głosujemy. Kto z państwa jest za przyjęciem poprawki pani poseł?

Poseł Piotr Liroy-Marzec (Kukiz15):

Mam uwagę? Mogę?

Przewodniczący poseł Piotr Babinetz (PiS):

Proszę bardzo.

Poseł Piotr Liroy-Marzec (Kukiz15):

Wydaje mi się, że w kilku zdaniach powinniśmy poprawić pewne rzeczy. Jest tu takie stwierdzenie: „i młodego pokolenia polskiej wsi stały się w życiu najważniejsze”. Nie rozumiem do końca, co to znaczy „w życiu najważniejsze”. Czyim życiu? Nie podoba mi się także konstrukcja: „Najpierw z ogromną determinacją bronił Ojczyzny”. Chyba to nie ma sensu. „Z ogromną determinacją bronił Ojczyzny i odbudowywał niepodległą Polskę”. Dalej: „Był pionierem, a jednocześnie prekursorem”. „Pionier” i „prekursor” to jedno i to samo. Przepraszam, to wszystko jest poprawione.

Przewodniczący poseł Piotr Babinetz (PiS):

Tak. Dziękuję bardzo. Ja tu jeszcze proszę o wypowiedź Biuro Legislacyjne. Czy możemy teraz przyjąć poprawkę pani poseł i potem szczegółowo rozpatrywać?

Legislator Łukasz Grabarczyk:

To jest projekt uchwały. Myślę, że w tym zakresie nie ma żadnej wątpliwości. Mogą państwo tak zrobić.

Przewodniczący poseł Piotr Babinetz (PiS):

Proszę państwa, proponuję, byśmy przeszli do głosowania i w głosowaniu ewentualnie przyjęli poprawkę pani poseł. Przy nowym tekście uchwały przejdziemy do szczegółowego rozpatrywania i wtedy będą możliwe uwagi szczegółowe.

Kto jest za przyjęciem poprawki pani poseł Pasławskiej? (21) Dziękuję bardzo. Kto jest przeciw? (0) Kto się wstrzymał? Nie ma. Proszę państwa, poprawka została przyjęta jednogłośnie.

Przechodzimy do rozpatrywania szczegółowego po zakończeniu pierwszego czytania, ale pewnie państwo nie macie tego tekstu? Czy wszyscy mają ten poprawiony tekst?

Czy są uwagi do tytułu projektu uchwały? Jeśli nie ma, to czy ktoś jest przeciwko obecnemu tytułowi projektu uchwały? Jeśli nie ma sprzeciwu, to przyjmujemy, że tytuł został przyjęty.

Przechodzimy do pierwszego akapitu projektu uchwały. Proszę o uwagi i pytania. Proszę bardzo do mikrofonu.

Poseł Piotr Liroy-Marzec (Kukiz15):

Zgłosiłem, żeby napisać „polskiej wsi stały się w Jego życiu najważniejsze”, ponieważ „w życiu” jest dość obszerne i do końca nie wiadomo, o co chodzi w tym zdaniu.

Przewodniczący poseł Piotr Babinetz (PiS):

Proszę dokładnie sformułować poprawkę.

Poseł Piotr Liroy-Marzec (Kukiz15):

Przepraszam. „Adam Chętnik był jednym z nielicznych, dla których sprawy kultury ludu kurpiowskiego i młodego pokolenia polskiej wsi stały się w Jego życiu najważniejsze”. Tak, prawda.

Przewodniczący poseł Piotr Babinetz (PiS):

Czyli pan poseł wycofuje, tak?

Poseł Piotr Liroy-Marzec (Kukiz15):

Rezygnuję, natomiast ta konstrukcja „stały się w życiu najważniejsze” też mi się nie podoba, nie jest konstrukcją dość sprytnie zrobioną.

Przewodniczący poseł Piotr Babinetz (PiS):

Czy ewentualnie są inne propozycje? Nie ma.

Poseł Iwona Śledzińska-Katarasińska (PO):

Nie ma; był jednym z nielicznych z tego młodego pokolenia. Tak po prostu stwierdzamy, nie wiadomo dlaczego.

Przewodniczący poseł Piotr Babinetz (PiS):

Proszę do mikrofonu.

Poseł Urszula Pasławska (PSL):

Zgodnie z wiedzą pozyskaną od kulturoznawców, wówczas kulturą kurpiowską nie zajmowało się zbyt wiele osób.

Poseł Iwona Śledzińska-Katarasińska (PO):

Ja się o kulturę nie sprzeczam, tylko chodzi o sprawę młodego pokolenia polskiej wsi. Pewnie było więcej takich, co się interesowali i walczyli; młode pokolenie polskiej wsi. Ja po prostu nie wiem, nigdy tym się nie zajmowałam, ale wydaje mi się, że to jest takie… Przy tym zderzeniu ze słowami „był jednym z nielicznych” – skąd my to wiemy, że był jednym z nielicznych? Ja nie wiem.

Przewodniczący poseł Piotr Babinetz (PiS):

Czy w związku z tym ktoś z państwa posłów chciałby sformułować projekt poprawki? Zostawiamy.

Poseł Iwona Śledzińska-Katarasińska (PO):

Zostawiamy, przy czym nie ulega wątpliwości, że był jednym z nielicznych, dla których sprawy kultury ludu kurpiowskiego stały się najważniejsze. Z tym się zgodzę, bo na tych

Kurpiach pewnie niewielu było takich wojowników, ale tak generalnie to nie wiem, ale oczywiście zależy to do pani poseł.

Przewodniczący poseł Piotr Babinetz (PiS):
Proszę bardzo.

Poseł Urszula Pasławska (PSL):
Intencja jest taka. Kurpie to generalnie były obszary wiejskie. Chodzi mi o intencję, żeby była zrozumiała. Możemy wyrzucić „młodego pokolenia polskiej wsi", bo być może jest zrozumiałe, że „lud kurpiowski" to był lud przede wszystkim skupiony wokół wsi czy zamieszkujący obszary wiejskie. „Młodego pokolenia wsi kurpiowskiej" to byłoby powtórzenie, w związku z tym możemy wyrzucić, bo kultura kurpiowska to kultura ludowa.

Poseł Iwona Śledzińska-Katarasińska (PO):
Jeżeli chodzi o to „młode pokolenie", bo rozumiem, że był młody, gdyż bronił ojczyzny, a potem odbudowywał, to w takim razie nie piszmy „polskiej wsi", bo to jest rozszerzające.

Poseł Urszula Pasławska (PSL):
Dobrze.

Poseł Iwona Śledzińska-Katarasińska (PO):
„dla którego sprawy kultury ludu kurpiowskiego i jego młodego pokolenia stały się w życiu najważniejsze"…

Poseł Urszula Pasławska (PSL):
Dobrze.

Poseł Iwona Śledzińska-Katarasińska (PO):
…Młodego pokolenia ludu kurpiowskiego, bo o tym mówimy, to możemy stwierdzić. W bardzo wielu regionach działaczy, dla których młode pokolenie było bardzo…

Poseł Urszula Pasławska (PSL):
Ale wie pani, jaka jest intencja.

Przewodniczący poseł Piotr Babinetz (PiS):
Dobrze, zatem prosimy panią przewodniczącą o poprawkę.

Poseł Iwona Śledzińska-Katarasińska (PO):
Wyrzucimy „polskiej wsi".

Przewodniczący poseł Piotr Babinetz (PiS):
Proszę bardzo przedstawić poprawkę.

Poseł Iwona Śledzińska-Katarasińska (PO):
„Adam Chętnik był jednym z nielicznych, dla których sprawy kultury ludu kurpiowskiego i jego młodego pokolenia stały się w życiu najważniejsze". Tak brzmi pierwsze zdanie po tej poprawce.

Przewodniczący poseł Piotr Babinetz (PiS):
Kto z państwa posłów jest za przyjęciem tej poprawki? (16) Dziękuję bardzo. Kto jest przeciw? (0) Kto się wstrzymał? (0) Poprawka została przyjęta jednogłośnie.

Czy są uwagi ewentualnie wnioski, poprawki państwa posłów do kolejnych fragmentów pierwszego akapitu?

Poseł Piotr Liroy-Marzec (Kukiz15):
Mogę?

Przewodniczący poseł Piotr Babinetz (PiS):
Proszę bardzo.

Poseł Piotr Liroy-Marzec (Kukiz15):
Uważam, że słowo „najpierw" jest niepotrzebne. Można zacząć to zdanie tak: „Z ogromną determinacją bronił Ojczyzny, a później z entuzjazmem odbudowywał niepodległą Polskę".

Przewodniczący poseł Piotr Babinetz (PiS):

Myślę, że tak, że to słuszna uwaga. Proszę o przygotowanie stosownej poprawki. Rozumiem, że możemy przejść do głosowania. W razie przyjęcia poprawki drugie zdanie brzmiałoby następująco: „Z ogromną determinacją bronił Ojczyzny, a później z entuzjazmem odbudowywał niepodległą Polskę".

Kto z państwa jest za przyjęciem tej poprawki? (14) Dziękuję bardzo. Kto jest przeciw? (0) Kto się wstrzymał? (1) Przy jednym głosie wstrzymującym się poprawka przeszła. Proszę bardzo – pani poseł, pytanie do pierwszego akapitu.

Poseł Anna Białkowska (PO):

Panie przewodniczący, skoro skreślone było „najpierw", to może wypada również skreślić „później". Co prawda, to przegłosowaliśmy, ale byłoby tak: „Z ogromną determinacją bronił Ojczyzny i z entuzjazmem odbudowywał". Dziękuję.

Przewodniczący poseł Piotr Babinetz (PiS):

Myślę, że jest w tym pewna logika. Tutaj pytanie do pani poseł Pasławskiej o merytoryczną stronę tego drugiego zdania, ale wydaje mi się, że jest pewna logika w tym, że wcześniej „z ogromną determinacją bronił Ojczyzny, a później z entuzjazmem odbudowywał niepodległą Polskę".

Poseł Iwona Śledzińska-Katarasińska (PO):

Rzeczywiście, trzeba było bronić ojczyzny, a potem ją odbudowywać.

Przewodniczący poseł Piotr Babinetz (PiS):

Tak. Z przyczyn bardziej stylistycznych usunęliśmy słowo „najpierw", natomiast pozostaje pewna logika w dalszym ciągu zdania. Dobrze, wątpliwość została rozważona, dziękuję bardzo.

Czy są uwagi państwa posłów do kolejnych dwóch zdań pierwszego akapitu? Jeśli nie ma uwag do kolejnych zdań pierwszego akapitu, to czy jest sprzeciw wobec przyjęcia pierwszego akapitu w brzmieniu po przyjęciu poprawek, które przegłosowaliśmy? Jeśli nie ma, to rozumiem, że pierwszy akapit został przyjęty przez państwa posłów.

Przechodzimy do szczegółowego rozpatrzenia drugiego akapitu uchwały. Proszę o uwagi i ewentualne poprawki państwa posłów. Czy Biuro Legislacyjne ma jeszcze jakieś uwagi? Nie ma. Dziękuję bardzo. Czy ktoś z państwa jest przeciwny przyjęciu drugiego akapitu? Nie ma, czyli rozumiem, że drugi akapit został przyjęty.

Proszę państwa, przechodzimy do głosowania nad całym projektem uchwały w celu uczczenia 130. rocznicy urodzin Adama Chętnika.

Kto z państwa jest za przyjęciem projektu uchwały w brzmieniu po poprawkach, które przyjęliśmy? (20) Dziękuję bardzo. Kto jest przeciw? (0) Kto się wstrzymał? (0) Dziękuję bardzo, projekt uchwały został przyjęty jednogłośnie.

Teraz czas na posła sprawozdawcę. Kto z państwa zgłasza się na posła sprawozdawcę? Jeśli nie ma zgłoszeń, to myślę, że wspólnie jako prezydium zgłaszamy panią poseł Urszulę Pasławską. Czy pani poseł się zgadza? Dziękujemy bardzo, życzymy dobrej prezentacji i poparcia tego projektu uchwały na sali sejmowej. Dziękuję bardzo i oddaję prowadzenie pani przewodniczącej Elżbiecie Kruk, która z powodu spotkania przewodniczących komisji z panem marszałkiem Sejmu była przez chwilę nieobecna. Jednocześnie przepraszam za potknięcia w debiucie. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Witam państwa. Przechodzimy do kolejnego punktu porządku: pierwsze czytanie poselskiego projektu uchwały w sprawie ustanowienia roku 2016 Rokiem Adama Chmielowskiego. Przedstawicielem wnioskodawców jest pani przewodnicząca Sobecka. Bardzo proszę, oddaję głos.

Poseł Anna Sobecka (PiS):

Dziękuję, pani przewodnicząca. Szanowni państwo, w imieniu wnioskodawców zwracam się do państwa z prośbą o poparcie projektu uchwały w sprawie ustanowienia roku 2016 Rokiem Adama Chmielowskiego. Jest to człowiek wielu z państwa znany jako brat

Albert. Zmarł 25 grudnia 1916 roku, a więc 25 grudnia 2016 przypada 100. rocznica jego śmierci.

Adam Chmielowski był człowiekiem głębokiej wiary, odznaczał się heroiczną miłością bliźniego, dzielił los z najuboższymi i zawsze pragnął przywrócić im godność. Pomimo swego kalectwa, bo brał udział w powstaniu styczniowym, gdzie ranny w nogę przebywając w bardzo spartańskich warunkach miał ją amputowaną. Z tym swoim kalectwem całe życie świadczył o godności człowieka.

Wiele podróżował, zakładał przytułki, sierocińce dla dzieci i młodzieży, domy starców i dla ludzi nieuleczalnie chorych. Zmarł oczywiście w opinii świętości. Zostawił ogromny dorobek artystyczny, był malarzem.

W imieniu wnioskodawców uważam, że jego 100. rocznica ze wszech miar zasługuje na potraktowanie tego roku jako wielkiego święta kultury, które zaznaczy jego twórczość, jego działanie. Wiele jego działań było niepodległościowych. Jeśli państwo znają życiorys brata Alberta, to uważam, że on ze wszech miar zasługuje na uznanie. Tyle z mojej strony. Oczywiście, nie będę wszystkiego czytała, cytowała, bo rozumiem, że państwo mają druk.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Otwieram debatę. Czy są pytania do pani poseł, uwagi ogólne do projektu uchwały?

Poseł Iwona Śledzińska-Katarasińska (PO):

Pani poseł, to rzeczywiście jest postać bardzo znana i nikt tu nie będzie kwestionował rangi i zasług, ale czy w samej treści, w pierwszym zdaniu, nie należałoby odwołać się do tej utrwalonej nazwy – właśnie brat Albert? „100. rocznica śmierci Adama Chmielowskiego – brata Alberta", bo to nawet dzieci wiedzą, a jeśli chodzi o Adama Chmielowskiego, to niekoniecznie, przepraszam. Tak mi się wydaje.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Jak najbardziej zgadzam się z tą uwagą, chciałam ją zgłosić.

Poseł Anna Sobecka (PiS):

Tak, jak najbardziej. To trochę takie przeoczenie. Proszę państwa, proponuję taką zmianę w treści uchwały: „W roku 2016 przypada setna rocznica śmierci świętego Adama Chmielowskiego – brata Alberta". Może być? Myślę, że powinniśmy to zaznaczyć, dlatego że został beatyfikowany i kanonizowany przez naszego rodaka, wielkiego Ojca Świętego Jana Pawła II.

Poseł Wojciech Skurkiewicz (PiS):

Ale chyba nie powinniśmy też zakłamywać rzeczywistości?

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Panie pośle, nie usłyszeliśmy tutaj uwagi.

Poseł Wojciech Skurkiewicz (PiS):

Jako komisja kultury nie powinniśmy również zakłamywać rzeczywistości.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

A co zakłamujemy?

Poseł Wojciech Skurkiewicz (PiS):

Jeżeli jest święty, to jest święty.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Tak. Chciałam zapytać Biuro Legislacyjne, czy możemy to przyjąć jako autopoprawkę?

Legislator Łukasz Grabarczyk:

Pani przewodnicząca, rozumiemy, że jeszcze nie zakończyło się pierwsze czytanie, ponieważ pani rozpoczęła debatę.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Tak, dobrze.

Legislator Łukasz Grabarczyk:

Wszelkiego rodzaju poprawki – w trakcie szczegółowego rozpatrywania.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Dobrze, dziękuję bardzo. Czy są jeszcze jakieś pytania do pani poseł bądź uwagi ogólne? Jeśli nie ma, to zamykamy pierwsze czytanie.

Przystępujemy do rozpatrywania projektu uchwały. Czy są uwagi do tytułu uchwały? Nie ma, Komisja przyjęła tytuł uchwały w sprawie ustanowienia…

Poseł Szymon Giżyński (PiS):

Czy w tytule nie powinniśmy uwzględnić poprawki, która została zadysponowana, dlatego że to będzie niekoherencja, i to bardzo rażąca? W całości powtórzenie: „świętego Adama Chmielowskiego – brata Alberta".

Poseł Anna Sobecka (PiS):

Dobrze. Dodajemy „świętego" i „brata Alberta", tak?

Poseł Iwona Śledzińska-Katarasińska (PO):

W tytule, ale po co?

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

A dlaczego nie? W tytule jak najbardziej to się mieści. Mam pytanie do pana z Biura Legislacyjnego. Czy w tej chwili możemy to uznać za autopoprawkę czy poprawkę?

Legislator Łukasz Grabarczyk:

Formalnie jako poprawkę i w związku z tym, że są podzielone zdania, proponujemy, aby jednak przegłosować zmianę tytułu.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Kto jest za tytułem w brzmieniu podanym przez panią poseł wnioskodawcę: „w sprawie ustanowienia roku 2016 Rokiem świętego Adama Chmielowskiego – brata Alberta"? (10) Kto jest przeciw? (0) Kto się wstrzymał? (4)

Komisja przyjęła brzmienie tytułu uchwały przy 10 głosach „za" i 4 wstrzymujących się. Dziękuję bardzo.

Przechodzimy do akapitu następnego. Kto ma uwagi do pierwszego akapitu? Rozumiem, że wraz z tą poprawką, którą już rozpatrzyliśmy, czyli „w roku 2016 przypada setna rocznica śmierci świętego Adama Chmielowskiego – brata Alberta" i dalej tak jak w projekcie uchwały. Nie ma uwag. Czy jest sprzeciw wobec przyjęcia tego akapitu w tym brzmieniu? Nie ma. Przepraszam bardzo, Biuro Legislacyjne – proszę bardzo.

Legislator Łukasz Grabarczyk:

Pani przewodnicząca, tylko jedna drobna korekta. Tutaj wyraz „setna" jest zapisany słownie. We wczorajszych uchwałach przyjęliśmy metodę, żeby zapisać cyframi. Jeżeli można, to prosimy dokonać takiej korekty.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Rozumiem, że nie jest tu potrzebna poprawka. Czy jest sprzeciw wobec takiej zmiany? Nie słyszę.

Przechodzimy do rozpatrywania akapitu drugiego. Kto ma uwagi do akapitu drugiego projektu uchwały? Czy są uwagi do akapitu drugiego? Bardzo proszę – Biuro Legislacyjne.

Legislator Łukasz Grabarczyk:

Pierwsza drobna korekta. Sejmowi językoznawcy proponują, aby po wyrazach „pracy społecznej i artystycznej" postawić przecinek i aby, zgodnie z tytułem, pod koniec napisać, że „Sejm" nie „ogłasza", ale „ustanawia rok 2016 Rokiem" i rozumiemy, że konsekwentnie – „świętego Adama Chmielowskiego – brata Alberta", tak?

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

„ustanawia" – tak przyjęliśmy w treści uchwał.

Poseł Elżbieta Gapińska (PO):

Pani przewodnicząca, „ustanawia" ładniej brzmi niż „ogłasza". Wydaje mi się, że „ustanawia".

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Ja też tak myślę, zresztą przyjęliśmy takie sformułowanie również w innych uchwałach. Przepraszam bardzo, jeśli jest przecinek przed „Sejm Rzeczypospolitej Polskiej", to po tych wyrazach też jest potrzebny przecinek? Wydaje mi się, że nie: „Sejm Rzeczypospolitej Polskiej przekonany o szczególnym". Teraz by nam wyszło, że „Sejm Rzeczypospolitej Polskiej" byłby w przecinkach.

Legislator Łukasz Grabarczyk:

Pani przewodnicząca, wycofujemy się z tej uwagi.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

„Rokiem świętego Adama Chmielowskiego" – to jest już jakby konsekwencja.

Poseł Iwona Śledzińska-Katarasińska (PO):

W każdym zdaniu jest „święty", najmocniej przepraszam.

Poseł Anna Sobecka (PiS):

Ale jest święty.

Poseł Iwona Śledzińska-Katarasińska (PO):

Jest i już jest w tytule, jest w pierwszym zdaniu.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Ale również w sposób oczywisty powtarza nam się jego imię i nazwisko, a ponieważ jest święty…

Poseł Iwona Śledzińska-Katarasińska (PO):

Dobrze, wasza uchwała, jak chcecie, śmiesznie.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Czy są uwagi do treści drugiego akapitu przy uznaniu zmiany słowa „ogłasza" na „ustanawia"? Nie ma. Czy jest sprzeciw wobec przyjęcia akapitu w tym brzmieniu? Nie ma.

Kto jest za przyjęciem uchwały w sprawie ustanowienia roku 2016 Rokiem świętego Adama Chmielowskiego – brata Alberta z poprawkami przyjętymi przez Komisję? (13) Kto jest przeciw? (0) Kto się wstrzymał? (1)

Komisja przyjęła uchwałę przy 1 głosie wstrzymującym się. Dziękuję bardzo.

Chciałabym zgłosić panią poseł wnioskodawcę, panią przewodniczącą Annę Sobecką na sprawozdawcę Komisji. Czy są inne kandydatury? Nie ma. Czy pani poseł się zgadza?

Poseł Anna Sobecka (PiS):

Tak, zgadzam się.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Dziękuję bardzo, zamykam punkt II.

Przechodzimy do pkt III – pierwsze czytanie poselskiego projektu uchwały w sprawie ustanowienia roku 2016 Rokiem Cichociemnych. Do reprezentowania wnioskodawców w pracach nad projektem uchwały został upoważniony pan przewodniczący Piotr Babinetz. Bardzo proszę pana posła o uzasadnienie tego wniosku.

Poseł Piotr Babinetz (PiS):

Dziękuję bardzo. Pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo. W nocy z 15 na 16 lutego 1941 roku został dokonany pierwszy zrzut Cichociemnych koło Dębowa nad Wisłą na południu Polski. W związku z tym w przyszłym roku przypada 75. rocznica rozpoczęcia działań zbrojnych Cichociemnych i pojawiła się inicjatywa, aby uczcić poświęcenie i przelaną krew Cichociemnych za niepodległość Polski właśnie ustanowieniem roku 2016 Rokiem Cichociemnych.

Była to szczególna formacja w ramach Polskich Sił Zbrojnych i Armii Krajowej, powołana przez Naczelnego Wodza, wówczas na uchodźstwie. Ludzie szczególnie wyszko-

leni, szczególnie wybitni w walce zbrojnej, w walce o niepodległość Polski, a przy tym ludzie, którzy ponieśli olbrzymie ofiary. Warto tutaj powiedzieć, że jednym z inicjatorów tej formacji był kapitan Maciej Kalenkiewicz słynny „Kotwicz", który walczył zarówno z najeźdźcą niemieckim, jak i sowieckim. Zresztą później pod koniec II wojny światowej zginął w walce z Sowietami.

Jeśli chodzi o poświęcenie tych ludzi, to zginęło co najmniej 112, w tym 9 podczas lotu lub skoku na teren Polski, 94 w walce lub zostało zamordowanych przede wszystkim przez Niemców. 18 zginęło podczas powstania warszawskiego. Z kolei 9 zostało zamordowanych na mocy wyroków komunistycznych sądów już po II wojnie światowej.

Warto też wspomnieć, że wśród najwybitniejszych Cichociemnych byli tacy ludzie jak już wspomniany Kalenkiewicz „Kotwicz", ale także – można powiedzieć – jeden z najważniejszych, najwybitniejszych Żołnierzy Wyklętych, Żołnierzy Niezłomnych – Hieronim Dekutowski „Zapora", także Marian Gołębiewski, który po walce jako Cichociemny i potem walce w AK jeszcze przez kilkadziesiąt lat działał w opozycji niepodległościowej, opozycji antykomunistycznej. Był więziony nawet jeszcze w stanie wojennym. Była też wśród Cichociemnych jedna kobieta – Elżbieta Zawacka.

Może się wydawać specyficzne, że jest to w 75. rocznicę, że nie jest to taka stuprocentowa okrągła rocznica, ale ważne jest to, że do niedawna żyło jeszcze trzech Cichociemnych, przynajmniej jeden z nich już zmarł. To są ludzie, którzy w tej chwili właśnie odchodzą i to jest moment, kiedy można jeszcze w ostatnich dniach ich życia uczcić, nawiązać do walk Cichociemnych tą uchwałą i rokiem pamięci Cichociemnych.

Działa także Fundacja im. Cichociemnych Spadochroniarzy AK z doktorem Bogdanem Rowińskim, która złożyła taką propozycję. Jest to fundacja, która współpracuje też z jednostką „Gromu", jednostką Wojska Polskiego, która z kolei stara się kontynuować tradycje Cichociemnych. Ponadto odbywają się spotkania rodzin Cichociemnych zarówno na terenie Polski, jak i na emigracji. Są też pewne plany uczczenia Roku Cichociemnych konkretnymi działaniami w przyszłym roku, co jest bardzo ważne przy takich projektach, takich uchwałach, które nadają pewnego patrona na cały rok, by nie była to tylko formalna uchwała polskiego Sejmu, ale także pewne działania prowadzone w trakcie roku. Planowany jest, co prawda coroczny, ale w przyszłym roku szczególnie uroczysty Zjazd Rodzin Cichociemnych. W planach jest także powołanie ośrodka, centrum Cichociemnych, Parku Cichociemnych – obiektu edukacyjno-muzealnego czy wreszcie utworzenie wirtualnego Muzeum Cichociemnych.

Ponadto, rozmowa ze specjalistą w tej dziedzinie, historykiem – doktorem Krzysztofem Tochmanem, autorem czterotomowego „Słownika biograficznego Cichociemnych", wskazuje na to, że w środowisku badaczy, naukowców jest uznanie dla tego pomysłu, że jest to dobry pomysł, aby uczcić Cichociemnych Rokiem. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Bardzo proszę – otwieram dyskusję. Czy są pytania do posła wnioskodawcy, uwagi ogólne? Nie ma. Zamykam pierwsze czytanie.

Przystępujemy do rozpatrywania tekstu projektu uchwały. Kto ma uwagi do tytułu uchwały – „w sprawie ustanowienia roku 2016 Rokiem Cichociemnych"? Nie ma, Komisja przyjęła tytuł uchwały.

Czy są uwagi do akapitu pierwszego projektu uchwały? Nie ma. Czy jest sprzeciw wobec przyjęcia tego akapitu? Nie ma. Komisja przyjęła pierwszy akapit w zaproponowanym brzmieniu.

Czy są uwagi do akapitu drugiego projektu uchwały? Bardzo proszę, panie pośle.

Poseł Szymon Giżyński (PiS):

Maleńkie, w zasadzie interpunkcyjne uwagi, bo tutaj jest takie klasyczne wtrącenie, które się zaczęło, a nie skończyło: „Kilkudziesięciu kolejnych żołnierzy polskich – spadochroniarzy" i tutaj, moim zdaniem, powinien być drugi myślnik „- skierowano do innych okupowanych krajów w Europie".

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Po „spadochroniarzy", tak?

Poseł Szymon Giżyński (PiS):

Tak.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Jeśli jest zgoda posła wnioskodawcy, to nie jest potrzebna poprawka, prawda? Czy są jeszcze inne uwagi? Czy jest sprzeciw wobec przyjęcia tego akapitu w tym brzmieniu wraz z tą interpunkcyjną poprawką? Nie ma. Komisja przyjęła akapit drugi w zaproponowanym brzmieniu.

Czy są uwagi do akapitu trzeciego? Bardzo proszę – Biuro Legislacyjne.

Legislator Łukasz Grabarczyk:

Dziękuję, pani przewodnicząca. Również przedstawimy korekty zaproponowane przez sejmowych językoznawców. Proponują, aby po drugim wyrazie w tym akapicie, a więc po wyrazie „ludzie" postawić przecinek. Następnie w zdaniu drugim mamy wyraz „Niepodległość". Sejmowi językoznawcy proponują napisać go małą literą. Pod koniec mamy sformułowanie: „a wyczyny wojenne wyjątkowe, powinni" i tu sejmowi językoznawcy proponują: „znaleźć się na stałe w panteonie naszych bohaterów narodowych". To zdanie byłoby troszeczkę przeformułowane i brzmiałoby: „Z uwagi na fakt, iż ich zasługi w bojach o niepodległość Polski były niezwykłe, a wyczyny wojenne wyjątkowe, powinni znaleźć się na stałe w panteonie naszych bohaterów narodowych".

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Poseł wnioskodawca.

Poseł Piotr Babinetz (PiS):

Dobrze, słuszna uwaga.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Czy są jeszcze inne uwagi do tego akapitu? Nie ma.

Kto jest za przyjęciem trzeciego akapitu wraz z korektą zgłoszoną przez Biuro Legislacyjne? Przepraszam, wycofuję to, co powiedziałam. Przepraszam, przejęzyczyłam się. Czy jest sprzeciw wobec przyjęcia tego? Nie ma, Komisja przyjęła akapit trzeci.

Przechodzimy do rozpatrywania akapitu czwartego. Bardzo proszę – czy są uwagi do akapitu czwartego? Bardzo proszę.

Poseł Piotr Liroy-Marzec (Kukiz15):

Uważam, że rozpoczęcie zdania od „dlatego" jest niepotrzebne. Wystarczy zacząć od: „Wiedza na temat wielkich osiągnięć i poświęcenia Cichociemnych musi być upowszechniana, przede wszystkim wśród młodych Polaków".

Poseł Piotr Babinetz (PiS):

Tak, analogicznie do tego, jak w poprzedniej uchwale. Jak najbardziej słuszna uwaga.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Bardzo proszę – pan poseł Giżyński.

Poseł Szymon Giżyński (PiS):

Uwaga interpunkcyjna. Musi być z obu stron przecinek przy wyrazach „przede wszystkim", jeżeli już jesteśmy tacy skrupulatni, bo tu jest wtrącenie: „musi być upowszechniana, przede wszystkim, wśród młodych Polaków".

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Dlaczego „przede wszystkim" mamy wziąć w przecinki? Ja nie widzę tu powodu do wstawienia przecinka. Czy są jeszcze inne uwagi? Bardzo proszę – Biuro Legislacyjne.

Legislator Łukasz Grabarczyk:

W zdaniu drugim sejmowi językoznawcy proponują, aby postawić przecinek po wyrazach „w Kraju, jak i na Emigracji" – „emigracji" napisać małą literą i po wyrazie „emigracji" również postawić przecinek. Według sejmowych językoznawców, właśnie tutaj mamy do czynienia z wtrąceniem. Pani przewodnicząca, przecinek też „po emigracji".

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Przed „oraz”?

Legislator Łukasz Grabarczyk:

„Działania ich rodzin, zarówno w Kraju, jak i na emigracji,”. Tak by to wyglądało.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Według mnie przed „oraz” przecinka się nie stawia.

Czy są jeszcze inne uwagi? Czy jest sprzeciw wobec przyjęcia czwartego akapitu wraz z zaakceptowaną korektą, a zgłoszoną przez pana posła Piotra Liroya-Marca? Bez tego przecinka, nikt nie przejął tej uwagi, poseł wnioskodawca też nie wyraził zgody, tak że oczywiście bez tego przecinka. Proszę państwa, uwagi Biura Legislacyjnego przyjmujemy tylko wówczas, kiedy zaakceptuje je Komisja, tak że obowiązku nie mamy. Czy jeszcze do tego akapitu? Bardzo proszę.

Legislator Łukasz Grabarczyk:

Jeszcze tylko pytanie dotyczące zapisu wyrazu „emigracja” – ma zostać wielką literą czy zmieniamy na małą literę, jak sugerują językoznawcy?

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

„Emigracja” małą, tak. Czy jeszcze są jakieś uwagi do tego akapitu?

Legislator Łukasz Grabarczyk:

Tutaj językoznawcy nie sugerowali korekty, my również nie sugerujemy. Jeśli chodzi o kwestie interpunkcyjne i ortograficzne, to my tutaj opieramy się wyłącznie na językoznawcach.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Bardzo proszę – pan poseł wnioskodawca.

Poseł Piotr Babinetz (PiS):

Myślę, że jest zasadne pozostawienie w czwartym akapicie słowa „Kraju” pisanego wielką literą, ponieważ mamy wielką literą słowo „Krajem” w drugim akapicie, które określa w tym momencie, w czasie II wojny światowej, ojczyznę, czyli to przybywanie Cichociemnych na teren okupowanej Polski, więc słowo „Kraj” było wtedy pisane wielką literą. Teraz konsekwentnie pewnie trzeba tak zostawić w czwartym akapicie.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Czy jest wniosek formalny o zmianę wielkiej litery w słowie „Kraj”? Czy jest wniosek formalny?

Poseł Iwona Śledzińska-Katarasińska (PO):

Tak, jest.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Kto jest za zmianę zapisu „Kraj”? Jeśli chodzi o wyraz „emigracja”, to poseł wnioskodawca już przyjął uwagę Biura Legislacyjnego i jest małą literą. Jeśli jest wniosek, to pytam się, kto jest za tym, aby słowo „Kraj” było napisane w tym akapicie małą literą? Kto jest za zmianą sposobu zapisania słowa „Kraj”? (4) Kto jest przeciw? (10) Kto się wstrzymał? (0) Wniosek nie został przyjęty przez Komisję.

Czy są jeszcze uwagi do tego akapitu?

Czy jest sprzeciw co do przyjęcia tego akapitu wraz z korektami, tj. z wykreśleniem słowa „dlatego” i zapisem wyrazu „emigracja” małą literą? Nie ma.

Przechodzimy do akapitu ostatniego. Czy są uwagi? Bardzo proszę – Biuro Legislacyjne.

Legislator Łukasz Grabarczyk:

Konsekwentnie proponujemy, aby zostawić zapis, że „Sejm ustanawia rok 2016”, a nie „ogłasza”, i bez myślnika, tak jak pisaliśmy we wszystkich uchwałach, czyli „ustanawia rok 2016 Rokiem Cichociemnych”.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Czy są inne uwagi do tego akapitu? Czy jest sprzeciw co do przyjęcia tego akapitu z korektami zaproponowanymi przez Biuro Legislacyjne? Nie ma.

Czy jest sprzeciw wobec przyjęcia uchwały w sprawie ustanowienia roku 2016 Rokiem Cichociemnych w całości? Nie ma. Komisja przyjęła uchwałę wraz z wprowadzonymi korektami. Dziękuję bardzo.

Chciałabym zgłosić na posła sprawozdawcę przedstawiciela wnioskodawców pana przewodniczącego Piotra Babinetza. Czy są inne kandydatury? Nie ma. Czy pan poseł się zgadza?

Poseł Piotr Babinetz (PiS):

Tak, oczywiście.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Dziękuję bardzo. Zamykam pkt III.

Przechodzimy do pkt IV – pierwsze czytanie poselskiego projektu uchwały w sprawie ustanowienia roku 2016 Rokiem Jubileuszu 1050-lecia Chrztu Polski, z druku nr 53. Przedstawicielem wnioskodawców jestem ja.

Szanowni państwo, w następnym roku będziemy obchodzić 1050. rocznicę przyjęcia chrztu Polski – w sposób oczywisty, dla wszystkich zrozumiały, fundamentalnego zdarzenia dla ukształtowania się naszej tożsamości narodowej. Jednocześnie będziemy obchodzić równie ważne zdarzenie dla naszej historii współczesnej, czyli 50-lecie obchodów 1000-lecia Chrztu Polski – jednego z wydarzeń, które były kamieniem milowym w naszym zdążaniu do wolności. Stąd propozycja na ustanowienie roku 2016 Rokiem Jubileuszu 1050-lecia Chrztu Polski. W domenie publicznej pojawiły się informacje o licznych obchodach tego wydarzenia, które są planowane w naszym kraju.

Czy są uwagi ogólne i pytania do mnie jako posła wnioskodawcy? Nie ma. Zamykam pierwsze czytanie.

Przystępujemy do rozpatrywania tekstu projektu uchwały. Bardzo proszę – czy są uwagi do tytułu uchwały: „w sprawie ustanowienia 2016 roku – Rokiem Jubileuszu 1050-lecia Chrztu Polski"? Bardzo proszę – Biuro Legislacyjne.

Legislator Łukasz Grabarczyk:

Pani przewodnicząca, drobna uwaga do sekwencji wyrazów „2016 roku". Proponujemy, aby tytuł brzmiał: „w sprawie ustanowienia roku 2016 Rokiem Jubileuszu", czyli bez myślnika, i sekwencja: „roku 2016", a nie „2016 roku" – tak jak w innych uchwałach.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Dobrze, tak. Czy są uwagi do tekstu w zmienionym brzmieniu zaproponowanym przez Biuro Legislacyjne? Nie ma. Czy jest sprzeciw wobec przyjęcia tak brzmiącego tytułu uchwały? Nie ma. Komisja przyjęła tytuł uchwały.

Bardzo proszę – czy są uwagi do akapitu pierwszego projektu uchwały? Biuro Legislacyjne – bardzo proszę.

Legislator Łukasz Grabarczyk:

Proponujemy wykreślenie myślnika po wyrazach „Mieszko I" i proponujemy – to już do dyspozycji Wysokiej Komisji – by wyraz „Naród" był pisany wielką literą, tak jak wczoraj to było czynione w uchwałach jubileuszowych. Zresztą w drugim akapicie „Naród" jest pisany wielką literą.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Zgoda. Czy są uwagi do pierwszego akapitu z uwzględnieniem tych uwag? Bardzo proszę – pan poseł Piotr Liroy-Marzec.

Poseł Piotr Liroy-Marzec (Kukiz15):

Mam pytanie odnośnie do słów „Chrzest Narodu". Chcę zauważyć, że w tamtym okresie naród jako taki nie istniał, zwłaszcza że wynika to z późniejszego zapisu, gdzie piszemy: „Akt ten miał decydujące znaczenie dla procesu jednoczenia plemion polskich pod wodzą Piastów i ukształtowania się chrześcijańskiej tożsamości naszego narodu". Wydaje mi się, że w tamtym okresie nie istniał naród polski jako taki.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Nie ma użytego sformułowania „chrzest narodu". Jest sformułowanie: „przełomowego w historii naszego Narodu wydarzenia".

Poseł Piotr Liroy-Marzec (Kukiz15):

Przepraszam, jestem przy drugim akapicie.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Rozpatrujemy pierwszy akapit. Czy są uwagi do pierwszego akapitu, tak jak już powiedziałam, z uwzględnieniem uwag Biura Legislacyjnego? Nie ma. Komisja przyjęła pierwszy akapit wraz z korektami zaproponowanymi przez Biuro Legislacyjne.

Teraz uwagi do akapitu drugiego. Rozumiem, że tutaj jest uwaga co do określenia „Chrzest Narodu".

Poseł Iwona Śledzińska-Katarasińska (PO):

Choć to też nieprecyzyjne, ale już „Chrzest Polski", bo Polska powstawała.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Bardzo proszę – pan poseł przewodniczący.

Poseł Piotr Babinetz (PiS):

Mam pytanie do pani przewodniczącej. Sformułowanie „Chrzest Narodu" należałoby rozumieć w szerszym kontekście. Mamy: „Chrzest władcy Polan i jego dworu, a w konsekwencji Chrzest Narodu". Rozumiem, że sens tego był chyba taki, że to miało być w pewnej perspektywie historycznej, tak?

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

„w konsekwencji" rzeczywiście wskazuje na perspektywę.

Poseł Piotr Babinetz (PiS):

Na efekt długofalowy. Jeśli przyjąć, że efektem długofalowym chrztu władcy Polan i jego dworu był chrzest narodu, to myślę, że wtedy byłoby to zgodne z prawdą. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Bardzo proszę – pani przewodnicząca.

Poseł Iwona Śledzińska-Katarasińska (PO):

Ja się tutaj zgadzam z panem posłem Liroyem-Marcem. Następne zdanie tego akapitu pokazuje tę perspektywę historyczną: „Akt ten miał decydujące znaczenie dla procesu jednoczenia […] i ukształtowania się chrześcijańskiej tożsamości naszego narodu". Z czasem to powstawało. Teraz w tej perspektywie mówimy o chrzcie Polski.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Pani przewodnicząca, ja zgadzam się z tą uwagą i przyjęłabym to, zwłaszcza że stylistycznie będzie to lepiej brzmiało w związku z drugim zdaniem. Czy trzeba zgłosić poprawkę co do tego?

Legislator Łukasz Grabarczyk:

Jeśli można, to prosilibyśmy o poprawkę.

Poseł Iwona Śledzińska-Katarasińska (PO):

Bardzo proszę – „Chrzest Polski".

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Dobrze, czyli w konsekwencji „Chrzest Polski". Czy są uwagi do tego akapitu, jeśli uwzględnimy tę korektę? Bardzo proszę – Biuro Legislacyjne.

Legislator Łukasz Grabarczyk:

Jeszcze drobna korekta do wyrazu „ukształtowania się". Proponujemy, by tutaj zastosować wyraz „kształtowania się".

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Przepraszam bardzo, nie usłyszałam.

Legislator Łukasz Grabarczyk:

Pod koniec tego akapitu jest wyraz „ukształtowania się". Proponujemy, by to był wyraz „kształtowania się" – forma niedokonana.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Tak, rzeczywiście – „i kształtowania się chrześcijańskiej tożsamości naszego narodu". Czy są jeszcze inne uwagi do tego akapitu? Czy jest sprzeciw wobec przyjęcia tego akapitu wraz z uwzględnieniem poprawki pani przewodniczącej Śledzińskiej-Katarasińskiej i korektą Biura Legislacyjnego? Nie ma.

Bardzo proszę, przechodzimy do akapitu trzeciego. Czy są uwagi do akapitu trzeciego? Nie ma. Czy jest sprzeciw wobec przyjęcia tego akapitu? Nie ma. Komisja przyjęła akapit trzeci.

Przechodzimy do akapitu czwartego. Bardzo proszę – czy są uwagi? Proszę bardzo, pani poseł.

Poseł Teresa Glenc (PiS):

Brakuje przecinka przed „ale".

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Tak. Biuro Legislacyjne.

Legislator Łukasz Grabarczyk:

Jeżeli można, pani przewodnicząca, to językoznawcy sejmowi również proponują postawić tutaj przecinek. Dodatkowo proponują, aby wyraz „w 1966 roku" również umieścić w przecinkach.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Jeszcze raz.

Legislator Łukasz Grabarczyk:

Byłoby: „Obchodzone 50 lat temu, w 1966 roku,". Tak proponują językoznawcy.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Nie, to byśmy sobie „zaprzecinkowali" cały akapit.

Legislator Łukasz Grabarczyk:

To jest tylko propozycja.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Rozumiem, oczywiście. Dziękujemy za uwagę. Czy są jeszcze jakieś uwagi do tego akapitu, także odnośnie do tego przecinka przed „ale"? Bardzo proszę, pani poseł.

Poseł Elżbieta Gapińska (PO):

Uważam, że przed „ale" nie powinno być przecinka. Po co? Przecież to jest pewna logiczna ciągłość, nie widzę tu powodu.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Bardzo proszę – Biuro Legislacyjne. Ja też nie uważam, że jest tu konieczny.

Legislator Łukasz Grabarczyk:

Oprócz tych uwag przecinkowych językoznawcy zwracają również uwagę, aby po wyrazie „ale" wyrazy „też oporem wobec komunistycznej władzy" zastąpić wyrazami „też wyrazem oporu wobec komunistycznej władzy", czyli „obchodzone uroczystości" były „wyrazem oporu".

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Przecież można również użyć, że „były oporem".

Legislator Łukasz Grabarczyk:

Co do meritum jak najbardziej się zgadzamy, natomiast musimy przedstawić Komisji opinie językoznawców.

Poseł Iwona Śledzińska-Katarasińska (PO):

„Wyrazem oporu" może jest trochę zgrabniej.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Jest zgrabniej, ładniej brzmi.

Poseł Iwona Śledzińska-Katarasińska (PO):

Wracając do przecinka przed „ale", to, przepraszam, jest pewna konstrukcja stylistyczna „nie tylko ale też". To po co mi teraz ten przecinek?

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Pani przewodnicząca, ale nikt się nie upiera przy tym przecinku.

Poseł Iwona Śledzińska-Katarasińska (PO):

Niektórzy się spierają. Pani poseł zgłaszała, może ma rację.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Ale chyba nie będzie się upierała. Czy są jeszcze inne uwagi z uwzględnieniem korekty „też wyrazem oporu"? Nie ma uwag. Czy jest sprzeciw wobec przyjęcia tego akapitu wraz z tą korektą? Nie ma. Komisja przyjęła akapit czwarty.

Czy są uwagi do ostatniego akapitu projektu uchwały? Rozumiem, że tutaj też „ustanawia". Biuro Legislacyjne – czy tylko to, czy coś jeszcze?

Legislator Łukasz Grabarczyk:

Wyraz „ustanawia" i skreślenie myślnika, tak jak w tytule. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Tak jest, konsekwentnie. Czy są inne uwagi poza tymi korektami Biura Legislacyjnego? Czy jest sprzeciw wobec przyjęcia tego akapitu? Nie ma…

Poseł Wojciech Skurkiewicz (PiS):

A „narodu" nie powinno być wielką literą?

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Nie usłyszałam, przepraszam.

Poseł Wojciech Skurkiewicz (PiS):

Chodzi mi o ostatnie słowo, czy „narodu" nie powinno być wielką literą?

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Nie, tu jest inny kontekst. Bardzo proszę – jeszcze Biuro Legislacyjne.

Legislator Łukasz Grabarczyk:

Tutaj było zasadne to pytanie, dlatego że w pierwszym akapicie…

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Nie słyszę, przepraszam państwa bardzo, bo ja nie słyszę.

Legislator Łukasz Grabarczyk:

W pierwszym akapicie zmieniliśmy…

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Mogę prosić o chwileczkę przerwy? Czy panowie mogliby podzielić się z nami głośno swoimi uwagami? Bardzo proszę, panie pośle.

Poseł Piotr Liroy-Marzec (Kukiz15):

Rozmawiamy na temat użycia słowa „też".

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Gdzie?

Poseł Piotr Liroy-Marzec (Kukiz15):

„Wyraża też nadzieję, że rocznicowe obchody będą drogą pojednania i odbudowy…

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Czy jest potrzebne?

Poseł Piotr Liroy-Marzec (Kukiz15):

Tak.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Jest to logiczne, ale lepiej brzmi bez „też", to prawda. Może wykreślimy słowo „też". Bardzo proszę – Biuro Legislacyjne.

Legislator Łukasz Grabarczyk:

Jeśli chodzi o zapis wyrazu „naród", to, tak jak powiedziałem, wczoraj zastosowaliśmy pisownię wielką literą…

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Konsekwentnie.

Legislator Łukasz Grabarczyk:

Rozumiem, że konsekwentnie w całej uchwale „Naród" ma być pisany wielką literą, tak?

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Tak, rozumiem, że to jest konsekwencja. Czy jeszcze są uwagi?

Poseł Iwona Śledzińska-Katarasińska (PO):

A gdzie mamy tę wielką literę?

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Ostatni wyraz.

Poseł Iwona Śledzińska-Katarasińska (PO):

Tak, ale dlaczego tu ma być „Naród" wielką literą?

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Wczoraj już przyjęliśmy, że w tych uchwałach używamy wielkiej litery w odniesieniu do naszego narodu w uroczystych uchwałach Sejmu RP. Bardzo proszę – pan poseł Giżyński.

Poseł Szymon Giżyński (PiS):

Mam tutaj uwagę broniącą to „też", bo to jest taki niezbędny łącznik ze zdaniem: „Sejm Rzeczypospolitej Polskiej". Jeśli nie ma powtórzenia (i słusznie) „Sejm Rzeczypospolitej Polskiej", to „też" ma funkcję łącznika, prawda? Bez tego czyta to się źle: „Sejm Rzeczypospolitej Polskiej ogłasza rok […] Rokiem Jubileuszu 1050-lecia Chrztu Polski. Wyraża nadzieję". Gdyby tu był średnik, to tak, ale nie ma, jest kropka, więc „Wyraża też nadzieję" – „też" jest tutaj łącznikiem i musi zostać.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Bardzo proszę – pan poseł Liroy-Marzec.

Poseł Piotr Liroy-Marzec (Kukiz15):

Myślę, że w tym wypadku lepszym słowem będzie „także": „Wyraża także nadzieję, że rocznicowe obchody". Przepraszam, że tutaj aż tak bardzo się czepiam, ponieważ to „też" oczywiście tutaj jak najbardziej pasuje.

Poseł Szymon Giżyński (PiS):

Oczywiście, że lepiej „także". Jest różnica.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

To dobrze. Mamy powszechną zgodę i w związku z tym przeczytam ostatni akapit: „Sejm Rzeczypospolitej Polskiej ustanawia rok 2016 Rokiem Jubileuszu 1050-lecia Chrztu Polski. Wyraża także nadzieję, że rocznicowe obchody będą drogą pojednania i odbudowy wspólnoty w oparciu o ponadtysiącletnią tradycję chrześcijańską naszego Narodu". Czy jest sprzeciw wobec przyjęcia akapitu w takim brzmieniu? Nie ma.

Czy jest sprzeciw wobec przyjęcia całości tekstu uchwały z wprowadzonymi przez Komisję poprawkami i korektami? Nie ma. Komisja przyjęła projekt uchwały.

Czy są jakieś wnioski w sprawie sprawozdawcy?

Poseł Piotr Babinetz (PiS):

Proponuję panią przewodniczącą Elżbietę Kruk.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Czy są jeszcze inne kandydatury? Dziękuję bardzo, przyjmuję i kończymy, i zamykam posiedzenie Komisji. Nie, proszę, możecie państwo iść, bo przed „zamykam" chciałam tylko zapytać, czy państwo macie jakieś sprawy bieżące? Jeśli nie ma, to zamykam posiedzenie Komisji.